

Злото е нетрайно, доброто е господар на човешкото сърце

(Из повестта „Гераците”)

II място

Борислав Стоянов Василев,

Габрово, ПМГ „Акад. Иван Гюзелев“,

15 години

„Злото е нетрайно, доброто е господар на човешкото сърце!“ - това е много мъдра мисъл на Елин Пелин, намираща отражение не само във всекидневния живот на човека, но и в много литературни текстове като „Дервишово семе“ от Николай Хайтов, „Преди да се родя“ от Ивайло Петров и „Занемелите камбани“ от Елин Пелин. Тези текстове илюстрират мисълта по различни начини. Но всички те „имат мотив“ да покажат неимоверната сила на доброто.

В „Дервишово семе“ от Николай Хайтов тази мъдрост е илюстрирана чрез всички герои. Дядото на Рамадан, който в началото сякаш не е заинтересуван какво мисли и чувства внукът му и като че ли изпитва желание само да види наследника на рода, когато го вижда сърцето му се изпълва със щастие, което не би могло да стане, ако злото властваше над сърцето на стареца. Рамадан е друг герой от разказа, който отхвърля нетрайното зло в името на любовта си към Силвина. Той крие злото в себе си дълги години и чака Руфат да умре, за да може да се събере с любимата си. Добрината възтържествува победоносно в борбата срещу злото, когато Силвина казва на Рамадан да не става звяр като Руфат, който сега лежи болен. Добротата дори го довежда до това да помага на Руфата, своя съперник в любовта към Силвина.

В „Преди да се родя“ от Ивайло Петров злото е представено чрез образа на Доко пъдаря. Доброто са невинните деца, които Доко подтиква към зло. Скоро децата, покварени от злината на пъдаря, започват да му докладват какво се е случило, докато той е отсъствал. Така те печелят уважението на Доко, но злото вътре в тях нараства и се превръща в начин на живот. Те започват да стават подледи. Ивайло Петров обединява образите на възпитателя и пъдаря. Той ясно показва, че злото не може да бъде учител на детската душа. Главният герой, въпреки че е потопен в злината се отказва от нея и сърцето му е завладяно от доброто, а нетрайното зло се смаява до

изчезване. За щастие той е едно от малкото деца, успели да се измъкнат от нечестивия начин на живот, който злото предлага.

Мъдрата мисъл на героя на Елин Пелин за доброто и злото намира отражение и в един от неговите разкази - „Занемелите камбани“. Там злото е грехът, извършен от свещеника. То завладява божия служител за малко, но когато той осъзнава греха си, се покаява и занемелите от грешката му камбани започват да звънят отново с медните си гласове. Злото тук е прекомерният стремеж на свещеника към прецизност, чистота, ред. Когато този стремеж е поставен по-високо от благо на човека, това нарушава междуличностните връзки и предизвиква Божия гняв, проявен в занемяването на камбаните.

Доброто и злото винаги вървят ръка за ръка - както в живота, така и в литературата. Едното не съществува без другото. Причината доброто винаги да надделява е, че човешкото сърце е изтъкано от най-чиста доброта. Затова злото е неутрайно и никога не е пълен господар на човешкото сърце.

Злото съществува само в съзнанието на човека, а Доброто - в сърцето и душата. При някои хора въпреки че злото се е превърнало в начин на живот, сърцето остава завладяно от доброто.

Това показва божествеността на човешката душа!